Naturvernforbundet
Ålesund og omegn

Høringsuttalelse om næringsareal nord på Kverve

Til: Ålesund kommune, Plan og bygning
Kopi til: Statsforvalteren i Møre og Romsdal | Møre og Romsdal Fylkeskommune

Ålesund, 5. november 2026

Saksnummer 23/7909 • PlanID 2023007909
Detaljregulering for næringsareal nord på Kverve, Sandvikane

Sammendrag

Naturvernforbundet i Ålesund og omegn ber kommunen avvise planforslaget for næringsareal nord på Kverve, Sandvikane. Inngrepene i natur, landskap og friluftsområder er etter vår vurdering uforholdsmessig store. Planens egen konsekvensutredning viser svært stor negativ konsekvens for naturmangfold på land ved full utbygging, med begge tilkomstalternativene. Kystlynghei er nå kritisk truet (CR). Den nye kunnskapen må inngå i vurderingen av samlet belastning lokalt, regionalt og nasjonalt.

Verken østlig eller vestlig tilkomst løser de grunnleggende konfliktene. Vestlig tilkomst gir større inngrep i natur- og friluftsområder, mens østlig tilkomst gir større trafikk- og støybelastning for nærliggende boligområder. Naturvernforbundet støtter ingen av alternativene slik de foreligger.

Lokaliseringen og arealomfanget må vurderes på nytt, med reell vurdering av eksisterende næringsarealer og mindre skadelige løsninger. Forventede klimagevinster ved samlokalisering må dokumenteres og kan ikke alene begrunne varige naturtap.

Ved fortsatt planarbeid krever vi at saken sendes tilbake til kommunedirektøren for oppdatert utredning og ny høring. Kystlyngheiens CR-status, myr, gyte- og oppvekstområder for fisk og samlet nærmiljøbelastning må vurderes på et oppdatert grunnlag. Sprenging, undervannsstøy og partikkelspredning må omfattes av bindende beskyttelsestiltak. Oppfølgingen av tidligere innspill og journalføringen av referatet fra regionalt planforum må også avklares.

Detaljregulering for næringsareal nord på Kverve, Sandvikane

Naturvernforbundet ber Ålesund kommune avvise planforslaget. Inngrepene i natur, landskap og nærfriluftsområder er etter vår vurdering uforholdsmessig store. Kommunen må ta lokaliseringen og arealomfanget opp til ny vurdering i en samlet gjennomgang av regionens næringsarealer. Et ønske om samlokalisering kan ikke alene begrunne at et stort, sammenhengende naturområde bygges ned.

Vi opprettholder motstanden i våre tidligere innspill. Verken østlig eller vestlig tilkomst løser de grunnleggende konfliktene ved denne lokaliseringen. Dersom kommunen likevel viderefører planarbeidet, krever vi vesentlig redusert arealbeslag og bedre beskyttelse av natur, friluftsliv og bomiljø. Disse kravene innebærer ingen tilslutning til en mindre utbygging eller til noen av de to tilkomstalternativene slik de nå foreligger.

Tidligere advarsler må få betydning for beslutningen

Vi viser uttrykkelig til vårt brev til Ålesund kommune 22. mai 2019, brevet til Fylkesmannen i Møre og Romsdal 16. februar 2020 og innspillet til planoppstart 3. juli 2024. Naturmangfold, friluftsliv og vern av arealene i vest har vært sentrale tema gjennom hele perioden. I 2024 ba vi om at næringsavsettingen ble vurdert på nytt, og motsatte oss tilkomst gjennom truet natur og historiske anlegg. [1]

Historikken må gjengis presist. Kommunestyret frarådet i januar 2021 oppstart av områderegulering med sikte på utvidelse mot vest, og viste til senere rullering av arealplanen. Kommunens saksframlegg fra oktober 2024 oppgir 106 innspill og merknader ved planoppstart, og omtaler mange negative innspill. Dette engasjementet krever konkrete svar. [2]

Referatet fra regionalt planforum viser at Statsforvalteren mente tiltaket ville få vesentlige virkninger uansett løsning, og at selve lokaliseringen burde vurderes i kommuneplanarbeidet. Statsforvalteren vurderte mulig innsigelse til vestalternativet, mens fylkeskommunen varslet at friluftshensyn kunne gi grunnlag for innsigelse. Dette var foreløpige signaler før nærmere gjennomgang. Kommunen må vise hvordan de er fulgt opp i det reviderte planforslaget og i den videre myndighetsdialogen. [17]

Vi ber om at våre tidligere uttalelser følger saken til sluttbehandling, og at kommunen viser hvilke innvendinger som er imøtekommet, hvilke som opprettholdes, og hvorfor. Å registrere en merknad er ikke det samme som å la den få betydning.

Journalføring og oppfølging av regionalt planforum

Etter opplysningene vi har mottatt, ble referatet fra regionalt planforum først journalført i Ålesund kommune i oktober 2026. Møtedatoen må også avklares: Filnavnet angir 4. mars 2024, mens første side i referatet oppgir 4. mars 2026. Vi ber kommunen og fylkeskommunen bekrefte møtedatoen og dokumentere når referatet ble ferdigstilt, oversendt, mottatt, journalført og gjort offentlig tilgjengelig. [17]

Sivilombudet har understreket at journalføring som utgangspunkt skal skje fortløpende og så raskt som praktisk mulig. Departementets veileder for regionalt planforum sier at referatet bør sendes ut kort tid etter møtet, slik at innspill kan vurderes før politisk behandling og offentlig ettersyn. [21, 22]

Referatet inneholder vesentlige faglige innspill om lokalisering, naturmangfold, friluftsliv, kulturminner og konsekvensene av begge tilkomstalternativene. Kommunen må redegjøre for hvordan disse har påvirket planarbeidet, og hvor de framgår av saksgrunnlaget som ble lagt fram for planutvalget 8. september 2026. Sen journalføring viser ikke alene at innspillene var ukjente eller ble oversett; oppfølgingen må dokumenteres. [7, 17]

Dersom referatet først ble tilgjengelig for offentligheten i oktober 2026, kan dette ha svekket muligheten for tidlig og informert medvirkning. Kommunen må vurdere om berørte innbyggere og organisasjoner har fått tilstrekkelig tid og et fullstendig nok grunnlag til å uttale seg. Ved behov ber vi om utsatt høringsfrist eller supplerende høring.

Disse forholdene må avklares før sluttbehandling. Det må være etterprøvbart både hvordan de faglige innspillene er vurdert, og hvordan offentlighetens mulighet til å påvirke planen er ivaretatt.

Naturtapet er dokumentert – og kan ikke pyntes bort

Biotas konsekvensutredning vurderer full utbygging til svært stor negativ konsekvens for naturmangfold på land, med både østlig og vestlig tilkomst. Også alternativene med om lag 100 dekar utbygging gir stor negativ konsekvens. Dette er faglige konklusjoner som må få følger for arealbruken. [3]

Kommunens miljø- og samferdselsavdeling påpekte allerede 27. juni 2024 verdiene i myr, kystlynghei og kulturmiljø. Den advarte også om at vestlig tilkomst ville forringe eller ødelegge deler av det krigshistoriske anlegget. Endringer i veitraseen må vurderes mot disse innvendingene, med tydelig dokumentasjon av hva som faktisk bevares. [4]

Planforumreferatet omtaler også 13 registrerte steinalderlokaliteter og tungtveiende kulturminnehensyn ved begge tilkomstalternativene. Vi ber kommunen vise hvilke lokaliteter som bevares, og hvordan den samlede virkningen for kulturmiljøet er vurdert. [17]

Statsforvalteren innvilget 4. juni 2024 et tilskudd på 50 000 kroner til skjøtsel av truede naturtyper på Kverveneset. Dette understreker den offentlige interessen i å bevare naturverdiene. Kommunen må kartfeste forholdet mellom skjøtselsarealene og planens direkte og indirekte inngrep. Tilskuddsbrevet alene viser ikke hvor arealene overlapper. [5]

Vi krever et samlet arealregnskap som viser nedbygging, drenering, oppsplitting av leveområder og midlertidige anleggsinngrep uten dobbelttelling. Myr og kystlynghei må sikres med buffersoner og sammenhengende leveområder. Skjøtsel av gjenværende natur kan ikke brukes som begrunnelse for å akseptere tapet av resten.

Kystlynghei er kritisk truet og krever en ny vurdering

Kystlynghei var vurdert som sterkt truet (EN) i rødlista fra 2018. I Norsk rødliste for naturtyper 2025, publisert 26. november 2025, er alle de fire vurderingsenhetene for kystlynghei klassifisert som kritisk truet (CR). Dette er vesentlig ny kunnskap om en naturtype som planen vil gjøre omfattende inngrep i. [7, 25]

Kommunedirektørens saksframlegg til førstegangsbehandlingen 8. september 2026 omtaler kystlynghei som sterkt truet med henvisning til 2018-lista, uten å opplyse om CR-statusen fra 2025. Biotas konsekvensutredning er datert 18. november 2025, før den nye rødlista ble publisert. Ved behandlingen i 2026 måtte kommunen sørge for at den nye kunnskapen ble vurdert og gjort tilgjengelig for politikerne og høringsinstansene. [3, 7, 25]

Miljødirektoratets veileder M-1941 beholder i 2026 rødlista fra 2018 som grunnlag for verdsetting av naturtyper på land og i ferskvann kartlagt etter direktoratets instruks. Veilederen presiserer samtidig at statusen fra 2025 skal omtales i saksframstillingen og faglige vurderinger når naturtypen kan gjenfinnes i den nye lista. Kunnskapen bak statusen bør inngå i

vurderingen av samlet belastning etter naturmangfoldloven § 10. Dette må følges opp konkret for kystlyngheien på Kverve. [26]

CR-statusen understreker alvoret i naturtypens nasjonale situasjon. Kommunen må vurdere hvordan ytterligere arealtap, oppsplitting og svekkede muligheter for skjøtsel og restaurering påvirker forvaltningsmålet i naturmangfoldloven § 4. Klima- og miljødepartementets veileder understreker at dersom et tiltak kan gjøre forvaltningsmålene vanskeligere eller umulige å nå, må vurderingen også omfatte regionale og eventuelt nasjonale virkninger. Vi krever derfor en oppdatert vurdering av samlet belastning som ser Kverve i sammenheng med kystlyngheiens tilstand, tidligere inngrep og andre planlagte utbygginger regionalt og nasjonalt. [25, 27]

Naturvernforbundet mener utelatelsen av den nye statusen er en vesentlig mangel i beslutningsgrunnlaget og reiser spørsmål om kravene i naturmangfoldloven § 7, jf. §§ 8 og 10, er oppfylt. Planutvalget burde ha krevd dette avklart før planen ble sendt på høring. Kommunedirektøren skriver selv: «På bakgrunn av konsekvensutredningen vurderer administrasjonen at konsekvensene for naturmangfold må tillegges betydelig vekt i den videre planbehandlingen». Den erkjennelsen må få følger for behandlingen av saken. [7]

Dersom kommunen viderefører planarbeidet, krever vi at saken sendes tilbake til kommunedirektøren for oppdatert utredning og ny behandling. Det må framgå om den nye kunnskapen endrer konsekvensvurderingene, vurderingen av alternativer eller anbefalingen om arealbruk. Et revidert planforslag med det oppdaterte kunnskapsgrunnlaget må legges fram for ny høring før sluttbehandling.

Utvalgt naturtype og betydningen av skjøtsel

Geir Gaarders presentasjon fra 30. november 2023 viser betydningen av forskriftsendringen samme høst: Kystlynghei med svært høy, høy, moderat eller lav lokalitetskvalitet omfattes av ordningen med utvalgte naturtyper. Dette framgår også av forskriften og Miljødirektoratets veiledning. Lav lokalitetskvalitet er derfor ikke i seg selv grunnlag for å se bort fra denne statusen. [15, 18]

Kommunen må kartfeste hvilke forekomster som omfattes, og begrunne hvordan naturmangfoldloven § 53 er vurdert. Dersom tidligere arealplaner påberopes etter § 53 fjerde ledd, må kommunen angi hvilken plan og vedtaksdato det gjelder, hvilke forekomster planen avklarer arealbruken for, og hvordan forskriftsendringen fra 2023 er vurdert. En generell henvisning til næringsformålet gir ikke en slik begrunnelse. [18, 19]

Planforumreferatet omtaler kystlynghei som etter tre års beiting var oppgradert fra C- til B-lokalitet, med mulig potensial for A-verdi. Kommunen må avklare hvilke arealer dette gjelder, og hvordan inngrepene kan påvirke skjøtselsresultatene og videre restaurering. Bevaring og fortsatt skjøtsel av eksisterende forekomster må vurderes før eventuell kompensasjon andre steder. [17]

Myras utbredelse hydrologi og karbonlagre

Susanne Storsæter Ellingseters merknad av 23. oktober 2026 reiser konkrete spørsmål om myrlokaliteten Kverveaksla 3, blant annet om forekomsten av atlantisk høymyr er korrekt kartlagt og avgrenset. Atlantisk høymyr er vurdert som sterkt truet i Norsk rødliste for naturtyper 2025. Merknaden opplyser at registreringsspørsmålet er sendt til Miljødirektoratet; den dokumenterer ikke at direktoratet har konkludert med feil. Vi ber om en faglig avklaring før sluttbehandling. [16, 20]

Kvalitetssikringen må omfatte myrtypenes utbredelse, sammenhengende vannbalanse og indirekte drenering fra veier, skjæringer, grøfter og planering. Merknaden reiser også spørsmål om omtrentlige arealanslag i klimagassberegningen. Kommunen må gjøre arealgrunnlag, kart, metode og usikkerhet etterprøvbare og avklare behovet for mer presise beregninger. Vurderingen må omfatte både direkte nedbygging og påvirkning på gjenværende myr, og vise hvilke endringer som kan bevare myrsystemet og karbonlagrene. [16]

Havørn og sammenhengen mellom land og sjø

Det foreligger opplysninger om langvarig bruk av en havørnlokalitet i området. Områdets betydning som hekke- og leveområde for havørn må inngå i kunnskapsgrunnlaget, med en oppdatert vurdering av hekkestatus, viktige funksjonsområder og sårbarhet for inngrep og forstyrrelser.

Kommunen må dokumentere hvordan hensynet til havørn er ivaretatt i konsekvensutredningen, og innhente supplerende faglige vurderinger der kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt. Virkningene av sprengning, massehåndtering, trafikk, lys og varig industriaktivitet må vurderes samlet, både i anleggsfasen og under framtidig drift. Vi ber Statsforvalteren vurdere behovet for avstand til hekkeområder, skjerming, tidsbegrensninger for anleggsarbeid og endringer i planavgrensningen. Eventuelle avbøtende tiltak må være faglig begrunnet, og det må framgå hvilke negative virkninger som vil bestå etter at tiltakene er gjennomført.

De grunne, strømutsatte sjøområdenes betydning som næringsområder for sjøfugl må også inngå i vurderingen. Landarealene, strandsonen og sjøområdene må ses i sammenheng, med særlig vekt på fuglenes tilgang til næring, hekkeplasser og uforstyrrede oppholdsområder. Konsekvensutredningen må derfor omfatte virkninger av kai, utfylling, båttrafikk, lys og eventuell partikkelspredning. Vurderingen må dekke både direkte tap av leveområder og indirekte påvirkning på naturmangfoldet i områdene rundt. Inngrepets konsekvenser strekker seg utover arealene som fysisk bygges ned, og dette må få tydelig betydning for kommunens vurdering av planen.

Sprenging og undervannsstøy kan skade fisk og forstyrre gyting

Fiskeridirektoratets uttalelse av 29. oktober 2026 viser at hele planområdets sjødel ligger innenfor et lokalt viktig gytefelt for kysttorsk i Grytafjorden. Nærliggende tareskog kan være viktige oppvekst- og beiteområder. Selv om direktoratet ikke vurderer planen som vesentlig konfliktfylt for fiskerienes bruk av sjøområdet, understreker det behovet for å beskytte gytefeltet og fiskens tidlige livsstadier. [23]

Sprenging som gir trykkbølger i sjøen, kan skade fisk og fiskelarver og i verste fall føre til dødelighet. Skadepotensialet avhenger blant annet av sprengningsmetode, ladningsstørrelse, avstand og lokale forhold. Kommunen må derfor kreve en faglig vurdering av risikoen for egg, larver og yngel. Det må skilles mellom eventuell sprenging under vann og sprenging på land, og avklares i hvilken grad arbeidene på land kan gi skadelige påvirkninger i sjøen. [24]

Støy og trykkbølger kan også skremme fisk bort fra gyteområder og forstyrre gyteaktiviteten. Konsekvensene må derfor vurderes utover risikoen for direkte skade. Vi ber om en vurdering av hvordan gjentatte sprengninger og annen undervannsstøy kan påvirke gytesuksess og bruken av gyte-, oppvekst- og beiteområder gjennom hele anleggsperioden. [23, 24]

Naturvernforbundet støtter Fiskeridirektoratets krav om at planbestemmelsene skjermer perioden fra 1. januar til 1. juni mot utfylling, mudring, peling og spunting. Vi ber i tillegg om

at sprenging som kan skade eller forstyrre fisk i gyte- og oppvekstområdene, omfattes av tilsvarende tidsbegrensning. Dette er i tråd med Havforskningsinstituttets råd om å unngå sprengningsarbeid i sjø i gyteområder under gyting og i tiden etterpå, av hensyn til egg og yngel. [23, 24]

Partikkelspredning, trykkbølger og undervannsstøy må vurderes samlet. Bruk av siltgardin erstatter ikke en særskilt vurdering av støy og sprengningspåvirkning. Ved fortsatt planarbeid krever vi bindende rammer for gjennomføringen, dokumentert effekt av beskyttelsestiltak, miljøovervåking og klare kriterier for å stanse arbeidene ved overskridelser. Behovet for beskyttelse av yngel gjennom sommeren og høsten må også ivaretas. [23, 24]

Begge tilkomstalternativene har alvorlige ulemper

Oppstartsmøtereferatet fra mars 2024 viser at kommunedelplanen har tilkomst fra øst, mens vestlig tilkomst senere ble ønsket utredet av forslagsstiller. Denne historikken innebærer ikke at østlig tilkomst er uproblematisk eller har Naturvernforbundets tilslutning. [6]

Som påpekt på folkemøtet, rammer de to tilkomstalternativene ulike verdier. Vestlig tilkomst gir større konflikt med friluftsliv, naturmangfold og leveområder for rødlista arter, og berører også kulturmiljøet. Østlig tilkomst vil gi større trafikk- og støybelastning for boligområdene på Hoffland og i Hovlia. Hensynet til trygg ferdsel, uteopphold og et godt bo- og oppvekstmiljø må veie tungt. [3, 7, 8]

Naturvernforbundet støtter ingen av de to tilkomstalternativene slik de nå foreligger. Ulempene ved østlig tilkomst kan ikke brukes til å legitimere naturinngrep i vest, og ulempene ved vestlig tilkomst kan ikke begrunne at beboerne i øst påføres økt belastning. Konfliktene ved begge alternativene styrker behovet for å vurdere lokaliseringen og omfanget på nytt.

Planforumreferatet underbygger behovet for denne helhetsvurderingen. Statsforvalteren understreket at østalternativet heller ikke er uproblematisk. Fylkeskommunen uttrykte skepsis til ytterligere trafikkbelastning i øst og framhevet barn og unge, kollektivtransport og trygg kryssing av fylkesvegen. Statens vegvesen beskrev tilkomsten som sårbar og området som allerede sterkt belastet. Kommunen må vise hvordan disse hensynene er ivaretatt i de oppdaterte trafikkanalysene og planbestemmelsene. [17]

Barn, unge og eldre må få mer enn restarealer

Kommuneoverlegen ba 3. juli 2024 om at totalbelastningen på bo- og oppvekstmiljøet kom tydelig fram. Han anbefalte å vurdere en så stor etablering sammen med andre næringsarealer ved neste revisjon av kommuneplanen. Uttalelsen løfter også fram trafikksikkerhet, støy og verdien av tilgjengelige, stille naturområder. [8]

For et barn betyr nærturterrenget rom for lek og utforsking. For en eldre innbygger kan en tur nær hjemmet være en viktig del av hverdagen. For familier er trygg tilgang til sjø og natur en kvalitet ved stedet de bor. Kommunen må vurdere disse verdiene over hele anleggs- og driftsperioden, også når flere utbygginger virker sammen.

Friluftslivsutredningen vurderer full utbygging til middels negativ konsekvens samlet og stor negativ konsekvens i delområdet som omfatter fjellryggen fra Kverveaksla til Storhaugen. Avbøtende og kompenserende tiltak endrer ikke konsekvensgraden. Nye stier og sitteplasser er derfor ikke en fullgod erstatning for dagens naturpreg, stillhet og sammenheng. [9]

Fylkeskommunen framhevet i planforum at området kombinerer lite påvirket natur med tilgjengelighet også for rullestolbrukere. Den ba om å bevare dagens opplevelsesverdier og advarte mot at nye inngrep og mer belysning kunne redusere dem. Vi ber derfor om at sammenhengende, tilgjengelig nærnatur, stillhet og naturpreg tillegges selvstendig vekt. Opparbeiding av nye anlegg må ikke brukes som mål på om friluftsverdiene er ivaretatt. [17]

Ved fortsatt planarbeid må kommunen sikre trygge forbindelser til skole, barnehage, turterreng og sjø, og bindende rammer for anleggstrafikk, arbeidstider, støv, støy og lys. Trafikkberegninger må følges av en vurdering av hvordan hverdagen faktisk påvirkes for dem som bor her.

Hofseths ambisjoner er ingen garanti i reguleringsplanen

Hofseth har en offentlig ambisjon om å bli verdens mest bærekraftige sjømatprodusent. En slik ambisjon skjerper forventningene til selskapets valg av arealer. Vi forventer at gjenbruk av allerede utbygde områder og mindre skadelige lokaliseringer blir vurdert reelt. [10]

Kommunens mangelbrev 21. mai 2026 treffer et avgjørende punkt: Planen sikrer ikke at Hofseths virksomheter samlokaliseres. Den åpner for nytt næringsareal som også kan brukes av andre. Kommunen påpekte samtidig at eksisterende næringsarealer kan få nye brukere, slik at redusert interntransport hos Hofseth ikke automatisk betyr mindre samlet transport. [11]

Planen ble senere revidert. Vi legger derfor ikke til grunn at alle manglene fra mai står uløst. Men i saksframlegget fra september 2026 understreker administrasjonen fortsatt at virksomhetsspesifikke klimagevinster ikke er fullt sikret gjennom planvedtaket, og ikke kan få avgjørende vekt. [7]

Samlokalisering kan gi utslippskutt. Naturinngrep gir også utslipp, og tap av naturmangfold må vurderes selvstendig. Hofseths analyse skiller dessuten mellom direkte driftsgevinster og indirekte virkninger, der flere er illustrative scenarier. Vi krever en uavhengig sammenligning som viser hvilke gevinster som faktisk forutsetter Kverve, hvilke som kan oppnås andre steder, og hvordan usikkerhet og framtidig aktivitet er håndtert. [12]

Uavklart framtidig behov kan ikke begrunne tidlige naturinngrep

Allerede i oppstartsmøtet i 2024 understreket kommunen behovet for å unngå tap av natur og store terrenginngrep før behovet for næringsareal var reelt. [6] Vi krever derfor at NÆ3 og NÆ4 tas ut av utbyggingsformålet og sikres som natur- og friluftsområde. Et eventuelt senere utbyggingsønske må gjennom en ny planprosess.

Bestemmelse 10.1 åpner for terrengarbeid i deler av NÆ3 og NÆ4 til rigg og anleggsmaskiner under første byggetrinn, etter kommunens tillatelse. Denne åpningen må strykes. Kravet i punkt 10.4 om brukstillatelse i første byggetrinn og ny trafikkvurdering sikrer ikke i seg selv at behovet for neste trinn er dokumentert. Etappevis utbygging beskytter bare naturen dersom senere arealer faktisk forblir urørte. [13]

Massehåndteringsplanen anslår rundt 1,2 millioner kubikkmeter overskudd av faste fjellmasser ved full utbygging. Omfanget understreker hvor omfattende terrenginngrepene er. Ved fortsatt planarbeid må mottak, transport og mellomlagring sikres gjennom bindende rammer, uten å ta i bruk naturarealer som skal bevares. [14]

Kommunens ansvar og våre krav

Regionens attraktivitet handler også om gode oppvekstmiljøer, nærhet til natur og steder folk ønsker å bli boende. Disse verdiene må tillegges selvstendig vekt. Kommunen må forklare konkret hvordan naturmangfoldlovens krav er vurdert, hvilke mindre skadelige løsninger som er prøvd, og hvorfor eventuelle naturtap likevel aksepteres.

1. Avvis planforslaget. Vurder lokalisering og omfang på nytt i sammenheng med eksisterende og planlagte næringsarealer i kommunen og regionen.
2. Send saken tilbake til kommunedirektøren for oppdatert utredning og ny behandling dersom planarbeidet videreføres. Legg kystlyngheiens status som kritisk truet (CR) til grunn for en oppdatert vurdering av forvaltningsmålet etter naturmangfoldloven § 4 og samlet belastning etter § 10, lokalt, regionalt og nasjonalt. Legg det reviderte planforslaget og kunnskapsgrunnlaget fram for ny høring.
3. Legg til grunn at begge tilkomstalternativene har alvorlige ulemper. Naturvernforbundet støtter ingen av dem slik de nå foreligger. Ved fortsatt planarbeid må både natur, friluftsliv og bomiljø sikres, og arealbeslaget reduseres vesentlig.
4. Ta NÆ3 og NÆ4 ut av utbyggingsformålet og stryk åpningen for tidlige terrenginngrep der.
5. Dokumenter behov, alternativer, samlet nærmiljøbelastning og klimagevinster på sammenlignbart grunnlag før sluttbehandling. De nye opplysningene må vurderes sammen med eksisterende utredninger.
6. Kvalitetssikre myrkartlegging, hydrologi og arealgrunnlaget for klimagassberegningene. Avklar kystlyngheiens rettslige status og virkninger for havørn og sammenhengen mellom land og sjø. Nødvendige tilleggsutredninger og myndighetsavklaringer må foreligge før vedtak.
7. Sikre gytefelt og oppvekstområder for fisk gjennom bindende bestemmelser. Følg Fiskeridirektoratets råd om å unngå utfylling, mudring, peling og spunting fra 1. januar til 1. juni. La sprenging som kan skade eller forstyrre fisk i disse områdene omfattes av tilsvarende tidsbegrensning, og krev faglig vurdering av undervannsstøy, trykkbølger og partikkelspredning samt dokumenterte beskyttelsestiltak og miljøovervåking.
8. Svar punktvis på tidligere og nye merknader og på innspillene fra regionalt planforum. Dokumenter hvordan innspillene har påvirket utredningene og planforslaget.

Naturtapet blir varig. Da må hensynet til naturen og innbyggernes livskvalitet veie tyngre enn usikre framtidige gevinster.

For Naturvernforbundet i Ålesund og omegn

Gert Rietman, lokallagsleder

Dokumentgrunnlag

[1] Naturvernforbundet: brev til Ålesund kommune 22.05.2019; brev til Fylkesmannen 16.02.2020; innspill til planoppstart 03.07.2024.

[2] Ålesund kommune: Fastsetting av planprogram, planutvalget sak 115/24, 01.10.2024. Side 2–5 og 8–9: innspill, historikk og planstatus.

[3] Biota: Konsekvensutredning for naturmangfold og vannmiljø, rapport 93, 18.11.2025. Særlig side 72–74 og 82.

[4] Ålesund kommune, Miljø og samferdsel: Innspill til planoppstart, 27.06.2024. Referanse 23/7909, 24/70661. Side 1–2.

[5] Statsforvalteren i Møre og Romsdal: Tilskudd til truede naturtyper – Kverveneset, 04.06.2024. Referanse 2024/388. Side 1–2. Tilsagn om støtte; brevet dokumenterer ikke gjennomføring eller utbetaling.

[6] Ålesund kommune: Referat fra oppstartsmøte 15.03.2024, brev datert 21.03.2024. Referanse 23/7909, 24/26999. Særlig side 2–4, 6 og 11–12.

[7] Ålesund kommune: Saksframlegg og vedtak, planutvalget sak 147/26, 08.09.2026. Særlig side 14–16 om naturmangfold og side 18–23 om klima, tilkomst, trafikk og barn og unge.

[8] Kommuneoverlegen: Uttalelse til varsel om oppstart, 03.07.2024. Referanse 23/7909, 24/74226. Særlig side 2–3.

[9] Nordplan: KU friluftsliv, 13.02.2026. Særlig side 24 og 34–35.

[10] Hofseth: Our Values & Vision. Selskapets offentlige ambisjon om bærekraft.

[11] Ålesund kommune: Mangelbrev til planforslag av 16.04.2026, datert 21.05.2026. Referanse 23/7909, 26/44644. Særlig side 6–7 om planvedtak, samlokalisering og samlet transport.

[12] Hofseth International: Tilleggsnotat – Analyse av potensielle klimagassreduksjoner knyttet til Sandvikane-prosjektet. Særlig side 1–3 om direkte/indirekte virkninger og usikkerhet.

[13] Nordplan: Reguleringsbestemmelser, 18.08.2026. Punkt 10.1 og 10.4, side 11 og 13.

[14] Norconsult: Massehåndteringsplan, 13.02.2026. Side 12–13.

[15] Geir Gaarder, Miljøfaglig Utredning: Kystlynghei som utvalgt naturtype – konsekvenser og mulige løsninger. Innspill til Regional skjøtselsgruppe i Møre og Romsdal, 30.11.2023. Særlig lysbilde 2, 5 og 10–12.

[16] Susanne Storsæter Ellingseter: Merknad til detaljregulering for næringsareal nord på Kverve, Sandvikane, 23.10.2026. Side 1–2.

[17] Møre og Romsdal fylkeskommune: Regionalt planforum om næringsområde nord på Kverve, Sandvikane. Referatet er datert 04.03.2026 på første side. Særlig side 3–5 om lokalisering, trafikk, natur og friluftsliv.

[18] Forskrift om utvalgte naturtyper etter naturmangfoldloven § 3 nr. 6, endret 21.09.2023. Kystlynghei med svært høy, høy, moderat eller lav lokalitetskvalitet omfattes. Se også Miljødirektoratets beskrivelse av naturtypen.

[19] Naturmangfoldloven § 53, særlig fjerde ledd om betydningen av rettslig bindende plan.

[20] Artsdatabanken: Norsk rødliste for naturtyper 2025, Atlantisk høgmyr. Vurdert som sterkt truet (EN).

[21] Sivilombudet: Kommunens praksis for journalføring av e-poster mv., uttalelse 23.04.2019, sak 2018/4884, punkt 2 om journalføringstid.

[22] Kommunal- og distriktsdepartementet: Rettleiar om organisering og gjennomføring av regionalt planforum, kapittel 6 Etterarbeid.

[23] Fiskeridirektoratet: Uttalelse til høring og offentlig ettersyn av detaljregulering for næringsareal nord på Kverve, Sandvikane, 29.10.2026. Referanse 26/29007, kommunens referanse 2023/7909–2026/108429. Særlig side 2–5 om gytefelt, tidlige livsstadier, partikkelspredning og tidsbegrensning for tiltak i sjø.

[24] Havforskningsinstituttet: Kunnskapsveilederens omtaler av undervannssprenging og gytefelt; Havforskningsinstituttets rådgivning for menneskeskapt støy i havet, Rapport fra havforskningen 2025-1, kapittel 5 om sprengninger. Kildene beskriver generelle virkningsmekanismer og råd; den lokale risikoen ved Kverve må utredes særskilt.

[25] Artsdatabanken: Norsk rødliste for naturtyper 2025, publisert 26.11.2025. Fattig, intermediær, sørlig rik og nordlig rik kystlynghei er alle vurdert som kritisk truet (CR).

[26] Miljødirektoratet: Veileder M-1941, kapittel 1.4 Sette verdi, avsnittet «Spesielt for 2026». Om bruk av rødlistene fra 2018 og 2025 i verdsetting, saksframstilling og vurdering av samlet belastning.

[27] Klima- og miljødepartementet: Naturmangfoldloven kapittel II, veileder T-1554 B (2016). Om sammenhengen mellom forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 og vurdering av samlet belastning etter § 10, herunder regionale og nasjonale virkninger.